

LEOPOLD

6/2019

DNES

...nebo aj peklo...

O VIANOCIACH

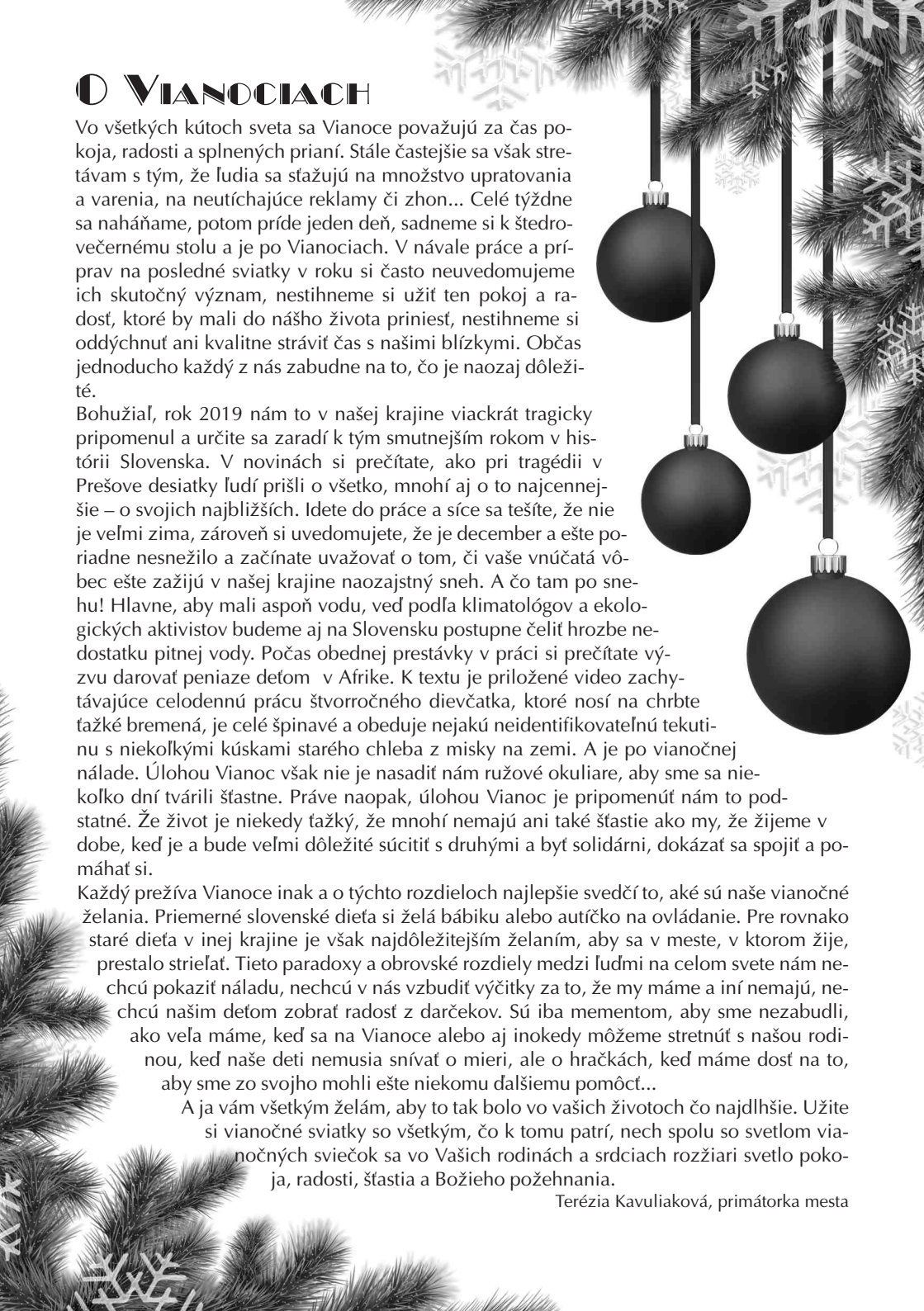
Vo všetkých kútoch sveta sa Vianoce považujú za čas pokoja, radosti a splnených prání. Stále častejšie sa však stretávam s tým, že ľudia sa sťažujú na množstvo upratovania a varenia, na neutíchajúce reklamy či zhon... Celé týždne sa naháňame, potom príde jeden deň, sadneme si k štedro-večernému stolu a je po Vianociach. V návale práce a príprav na posledné sviatky v roku si často neuvedomujeme ich skutočný význam, nestihneme si užiť ten pokoj a radosť, ktoré by mali do nášho života priniesť, nestihneme si oddýchnuť ani kvalitne stráviť čas s našimi blízkymi. Občas jednoducho každý z nás zabudne na to, čo je naozaj dôležité.

Bohužiaľ, rok 2019 nám to v našej krajine viackrát tragicky pripomenul a určite sa zaradí k tým smutnejším rokom v histórii Slovenska. V novinách si prečítate, ako pri tragédii v Prešove desiatky ľudí prišli o všetko, mnohí aj o to najcennejšie – o svojich najbližších. Idete do práce a síce sa tešíte, že nie je veľmi zima, zároveň si uvedomujete, že je december a ešte poriadne nesnežilo a začínate uvažovať o tom, či vaše vnúčatá vôbec ešte zažijú v našej krajine naozajstný sneh. A čo tam po snehu! Hlavne, aby mali aspoň vodu, veď podľa klimatológov a ekologických aktivistov budeme aj na Slovensku postupne čeliť hrozbe nedostatku pitnej vody. Počas obednej prestávky v práci si prečítate výzvu darovať peniaze deťom v Afrike. K textu je priložené video zachytávajúce celodennú prácu štvorročného dievčatka, ktoré nosí na chrbte ťažké bremená, je celé špinavé a obeduje nejakú neidentifikovateľnú tekutinu s niekoľkými kúskami starého chleba z misky na zemi. A je po vianočnej nálade. Úlohou Vianoc však nie je nasadiť nám ružové okuliare, aby sme sa niekoľko dní tvárili šťastne. Práve naopak, úlohou Vianoc je pripomenúť nám to podstatné. Že život je niekedy ťažký, že mnohí nemajú ani také šťastie ako my, že žijeme v dobe, keď je a bude veľmi dôležité súcitiť s druhými a byť solidárni, dokázať sa spojiť a pomáhať si.

Každý prežíva Vianoce inak a o týchto rozdieloch najlepšie svedčí to, aké sú naše vianočné želania. Priemerné slovenské dieťa si želá bábiku alebo autíčko na ovládanie. Pre rovnako staré dieťa v inej krajine je však najdôležitejším želaním, aby sa v meste, v ktorom žije, prestalo strieľať. Tieto paradoxy a obrovské rozdiely medzi ľuďmi na celom svete nám nechcú pokaziť náladu, nechcú v nás vzbudiť výčitky za to, že my máme a iní nemajú, nechcú našim deťom zobrať radosť z darčiekov. Sú iba mementom, aby sme nezabudli, ako veľa máme, keď sa na Vianoce alebo aj inokedy môžeme stretnúť s našou rodinou, keď naše deti nemusia snívať o mieri, ale o hračkách, keď máme dosť na to, aby sme zo svojho mohli ešte niekomu ďalšiemu pomôcť...

A ja vám všetkým želim, aby to tak bolo vo vašich životoch čo najdlhšie. Užite si vianočné sviatky so všetkým, čo k tomu patrí, nech spolu so svetlom vianočných sviečok sa vo Vašich rodinách a srdciach rozžiari svetlo pokoja, radosti, šťastia a Božieho požehnania.

Terézia Kavuliaková, primátorka mesta

Jesenná výstava svietiacich tekvic zaujala aj dospelých

Leopoldovské deti a ich rodičia sa aj tento rok 29. októbra vybrali z budovy materskej školy, kde už pred tým absolvovali zaujímavý program, do ulíc mesta s rozsvietenými lampiónmi. Ani presne nevieme, ako sa tento zvyk dostal do česko-slovenskej tradície, ale korene má v starej Číne, kde sa lampióny spájajú nielen so sprievodmi, ale majú mnohorakú symboliku: sú znakom plodnosti, ale aj osvietenia a poznania, používajú sa pri očakávanej návšteve, ale aj sprevádzajú duše zomrelých. Možno trochu pripomínajú zvyky našich predkov, ktorí sa rôznymi spôsobmi prostredníctvom svetla usilovali brániť pred rôznymi čiernymi magickými silami.

Tak či onak sa svietiaci had tvorený žiariacimi lampiónmi rôznych druhov vybral z areálu materskej školy a potešil všetkých okoloidúcich, ba viaceré deti s rodičmi sa doň začlenili cestou alebo na námestí. Cieľ lampiónového sprievodu bol rovnaký ako po minulé roky – bola to Spolková záhrada, v ktorej už čakali čarodejnice s košíkmi plnými dobrôt a privítali ich aj teplým čajom. Na pódiu v Spolkovej záhrade hostí čakala strašidelná výzdoba so sveltujúcimi dekoráciami, ktoré sprievodu pravidelne zapožičiava Mária Kuchtová z kvetnárstva Lila. No a napokon sa o autenticnosť chladného podvečera postarala výzdoba, na ktorej si dali záležať samotné deti so svojimi rodičmi pri vyrezávaní tekvic, ktoré organizátori poukladali na pódium a zapálili v nich svietniky. Pri pohľade zblízka na rozsvietené tekvice vynikla detská tvorivosť, ale aj dospelácka zručnosť a precíznosť. Výtvorom sa detailnejšie prizreli aj dospelí a možno ich niektoré výtvory aj inšpirovali. Organizátori aj tento rok nechali na deťoch, aby vybrali tie tekvice, ktoré sa im najviac páčia. Niektoré znázorňovali prírodné scenérie, niektoré rôzne deťom blízke postavy alebo činnosti alebo rozprávkové bytosti. Deti sa do poroty prihlásili samy a s moderátorom sa aj predstavili tvorcom krásnych tekvic aj hosťom. Medzi najkrajšie zaradili do tekvice vyrezávaného ježka, McQueenovské autíčko alebo koníky s kolotočom. Nakoniec sa s moderátorom povypytovali detí a rodičov, ako vyrezávali jednotlivé tekvice a aj samy zablahoželali a odovzdali ceny víťazom. Medzi šikovných vyrezávačov, ktorým, samozrejme, pomáhali aj rodičia, sa tak dostali Jerguško Chlubna, Nino Žovin, Mia Žovinová s maminou Mirkou. Keďže Žovinovcom porota prisúdila dve ceny, pani Žovinová poprosila porotcov, aby vybrali ešte jednu vyzdobenú tekvicu a cenu odovzdali jej tvorcom. A tak detská porota vybrala ďalšiu tekvicu s motívom Anny a Elzy zo známej detskej rozprávky. Tekvicu pripravila Sofia Gažovičová so svojou maminou. Zábava detí pokračovala aj po vyhodnotení prehliadky pri reprodukovanej hudbe.

(jh)

Deti privítali mikulášsku trojicu

Šiesty december patrí v cirkevnom aj svetskom kalendári Mikulášovi. Azda všetci poznajú legendy spájajúce sa s týmto svätcom, ináč aj patrónom rybárov, lodníkov, pastierov, zlatníkov, dospelých dievčat, detí, obchodníkov, ba aj študentov. Kult tohto svätca vyznačujúceho sa dobrotou a zmyslom pre spravodlivosť sa do našich zemepisných šírok dostal z Byzantskej ríše. Málokto však vie, že jeho patronát sa spájal aj so schopnosťou oživovať zákerne zabitú deti. Zaujímavé je, že naši stredovekí predkovia, ktorí sa ešte pridŕžovali pohanstva, mali vo zvyku organizovať rôzne sprievody masiek spojené so vzájomným obdarúvaním sa. A práve tieto zvyky postupne nahradilo uctievanie sv. Mikuláša. Z nemeckých miest sa tak postupne rozšíril stváňovanie výjavov zo života sv. Mikuláša a sprievody mesťom, ktoré sprevádzali oslavu jeho života a skutkov, sa postupne menili na neviazanú zábavu, až ich napokon cisár Jozef II. zakázal. Slávenie sa tak postupne zredukovalo na obchôdzky troch masiek, a to Mikuláša, čerta a anjela. Tí navštevovali domy známych, deti sa zvykli pomodliť a trojica ich obdarovala sladkosťami, ktoré pripravili rodičia. Do dedín sa tieto obchôdzky dostali až na prelome 19. a 20. storočia, kde takisto nahradili staršie obchôdzky s maskami. Napríklad v Rybanoch pri Topoľčanoch tak do začiatku 20. storočia domy obchádzali tri masky – koza, chlap obkrútený povrieslami (zväzkami slamy) a chlap so ženskou figurínou na chrbte. Až neskôr ich nahradila skupina mládencov odetých do biskupských šiat a pod. Deti zvyčajne odriekali žartovné modlitby k Mikulášovi a dostali za to cukríky. V medzivojnovom období mala návšteva Mikuláša jednoduchý scenár: po úvodnom vstupe Mikuláša nasledovalo preskúšanie detí z modlenia, nasledovali tresty a napokon obdarovanie detí. Nie všade sa však obchôdzky rozšírili alebo mohli zakrátko zaniknúť – v takých prípadoch deti dostávali v noci darčeky do topánok alebo do okna. Aj tak však zostala symbolika spravodlivého obdarúvania za dobré správanie sa detí napríklad v podobe vyčistených topánok alebo upratanej izby.

Pôvodné obchôdzky domácností šťastie zotrvali podnes a príchod sv. Mikuláša oslavujeme aj dnes, aj keď z mnohých domácností sa bezprostredný kontakt s ním vytratil. Deti však mohli za ním prísť v piatok večer na námestie, kam ho na stretnutie s leopoldovskými deťmi pozvala primátorka mesta a Mikuláša s anjelom a čertom vyslali z Divadla Na hojdačke.

Mikuláš si pritom pospevoval slová: *Už je zima, už je mráz, k dobrým deťom idem zas, ved celý rok poslúchali aj zúbky si umývali...* A keď anjel vyzdvíral Mikulášovu palicu a opľasnený čert pochopil svoju úlohu, chopili sa svojej úlohy zistiť, či deti naozaj počas roka poslúchali. A Mikuláš veru poprezrádzal, čo on všetko o každom, kto k nemu predstúpil, vie, a tak mu deti slúbili, že už sa nebudú s kamarátmi biť, budú si zúbky dobre umývať, aj popapajú všetko z tanierov. Za to im veselý anjel rozdával sladké darčeky a program doplnili aj deti svojím podakovaním najčastejšie v podobe piesní.

(jh)

Aj takto by sa v stručnosti dali zhodnotiť tohtoročné vianočné trhy na leopoldovskom námestí. Pozvanie prísť do Leopoldova prijali výrobcovia vianočných i nevianočných ozdôb, kožušníci, cukrovinkári, medovníkari, ale aj Leopoldovčania, ktorí chceli potešiť svojich spoluobčanov typickým vianočným jedlom, kapustnicou.

Vianočnú radosť do svojich výrobkov vstúpili aj žiaci základnej a materskej školy, ktorí ich prostredníctvom svojich učiteľov ponúkali tým, ktorým je blízka detská tvorivosť. Nechýbal stánok s trdelníkmi, vianočným pečivom, obláčkami či medom, takisto klobásami a napriek sychravému počasiu bolo počas vianočných trhov cítiť pokoj a dobrá nálada.

Trhovníkom pripomenuli zmysel a poslanstvo Vianoc vo svojom tematickom programe žiaci základnej a materskej školy a milú predvianočnú atmosféru umocnil svojím pásmom zmiešaný chrámový zbor pri františkánskom kláštore v Hlohovci, ktorý neskôr vystriedala ľudová hudba Borovienka.

K príjemnej atmosfére podujatia prispela aj výborná kapustnica, ktorú pod vareškovou taktovkou Dalimíry Štitákovej od samého rána na námestí pripra-

vovali Mária Krausová, Lýdia Ďurišová, Johana Beníková, Erika Púšová, Anna Kamenárová a pomáhali aj ďalšie dámy. O to, aby sa kapustnica načas uvarila a nevyhaslo pod kotlami, sa zasa starali Gustáv Zenner a bratia Ladislav a Stanislav Piovarčiovci. Aby sa mali kde rozložiť svoj sortiment predavači a hostia si mali kam usadiť, o to sa zasa postarali leopoldovskí futbalisti.

Viacerí hostia sa z námestia rozchádzali až večer a so želaním primátorky a ostatných organizátorov, aby leopoldovské vianočné trhy boli len začiatkom obdobia naplneného radosťou, spomalenia i nádeje – Vianoc.

(jh)

Ocenenie pre Máriu Levčíkovú

Už po desiatykrát mesto v spolupráci s transfúznou stanicou v Trnave zorganizovalo 19. novembra humanitné podujatie Leopoldovská kvapka krvi. Novembrové darcovské podujatie malo už slávnostný nádych a s predvianočným podakovaním sa tridsiatim dvom darcom, ktorí prišli podporiť túto humanitnú akciu, sa prihovorila aj primátorka mesta Terézia Kavuliaková: „Nechcem znižovať čaro Vianoc a vianočného obdarúvania, ale som veľmi hrdá na to, že dnes sme sa tu stretli s ľuďmi, ktorí neobdarúvajú len pri nejakej špeciálnej príležitosti, ale práve väčšinou vo všedný deň. Zato ich dar je najšpeciálnejší, aký existuje. Nedá sa kúpiť, ale jeho cena je nevýčísľiteľná, lebo uzdravuje, ba dokonca zachraňuje životy. Dobrovoľní darcovia krvi väčšinou nevedia, ako ich dar ovplyvní životy iných ľudí a tí, ktorým takto pomôžu, nemajú možnosť podakovať sa. A práve preto sme sa tu dnes zišli. Aby sme sa podakovali. Aby sme si pripomenuli, že darovanie krvi je veľmi dôležité a záslužné, a to aj napriek tomu, že mnohí z vás ho už po desiatkach odberov možno vnímajú ako niečo bežné a samozrejmé. A možno by naozaj mala byť nezištná pomoc vlastnou krvou úplne prirodzeným vyústením ľudskosti, morálky a spolupatričnosti. Keď však čítam na internete neustále sa opakujúce výzvy darovať krv, je mi jasné, že nie pre každého to také samozrejmé naozaj je. Vaša krv je potrebná stále, stále pomáha a zachraňuje životy, a preto by som sa vám všetkým chcela srdečne podakovať za tento jedinečný dar. Keď niekto daruje sám seba, musí byť štedrý srdcom. A takejto štedrosti, sú schopní len bohatí. Bohatí duchom...”

V Leopoldove sa vytvorila pomerne silná bašta dobrovoľných darcov krvi a darcovstvo rozkvitало už vtedy, keď ho v Leopoldove organizovala mestská organizácia Slovenského Červeného kríža. Aby táto dobrá tradícia, pomáhajúca zachraňovať to najcennejšie – ľudské životy, v meste nezanikla, rozhodla sa organizovanie dobrovoľných darcov podporiť primátorka mesta. Medzi tie darkyne, ktoré s veľkou láskou po celý život dávali kus seba v svojich kvapkách krvi, je aj držiteľka Zlatej Jánskeho plakety Mária Levčíková z Leopoldova. Ako ocenenie a podakovanie jej odovzdala primátorka Mgr. Terézia Kavuliaková darčekový poukaz na víkendový pobyt v kúpeľoch Nimnica, ktorý venoval Klub Eliáš v zastúpení Zuzanou Máriou Švecovou a rodina Edka Šoltéša. Po ostatnom odbere leopoldovská Kvapka krvi eviduje 120 dobrovoľných darcov mobilných odberov na mestskom úrade v Leopoldove. Patria k nim celé rodiny, prvodarcovia i držiteľia Zlatej, Striebornej, Bronzovej Jánskeho plakety. Všetci sa vyznačujú veľkou skromnosťou, ľudskou pokorou a veľkým srdcom. Vďaka vám všetkým!

Kto ďalší z Leopoldovčanov chce podporiť myšlienku dobrovoľného darcovstva krvi, môže tak urobiť aj počas odberov, ktoré sú naplánované priamo v budove mestského úradu počas budúceho roka, a to v utorok 24. marca 2020 a 3. novembra 2020.

(zmš, jh)

Marta Hlušíková: Najkrajšími sú pre nás zväčša Vianoce detstva

Naša rodáčka, spisovateľka Marta Hlušíková, síce vyrastala v Trenčíne a absolvovala tam aj stredoškolské štúdiá, k Leopoldovu sa však hlási a potvrdila to aj viacerými návštevami nielen medzi tunajšími školákmi. A tí majú radi aj jej knihy.

Absolvovala štúdium slovenčiny a latinčiny na Filozofickej fakulte UK. Po krátkom období redaktorskej práce pôsobila najmä na strednom Slovensku ako učiteľka. Najprv v SOU lesníckom v Banskej Štiavnici, potom v Rimavskej sobote na ekonomickej škole, gymnáziu a napokon na súkromnej strednej odbornej škole. My sme sa rozprávali najmä na tému jej písania a učiteľskej práce, keďže Marta Hlušíková tvrdí, že ju obe tieto profesie naplňujú a sú pre ňu životným štýlom.

Na tému životného štýlu sa začalo jej rozprávanie: „*Niet hádam u mňa výstižnejšieho vnútorného spojenia dvoch slov: profesia a radosť. Učila som celý život - živilo*

ma to aj tešilo. Učenie mi bolo potechou,“ hovorí. Ako mestský človek sa dnes počas sezóny okrem písania zaoberá aj prácou v záhradke. Postupne ju musela rekultivovať, lebo si jej majiteľ z nej predtým urobil smetisko. Marta Hlušíková zámerne náš rozhovor naviedla týmto smerom, keďže sa chcela dostať k svojmu prvému profesionálnemu pôsobisku. „*Môj priateľ, ilustrátor Juraj Martiška raz spomenul, že sa tiež ocitol v takejto situácii. Pri spomínanej rekultivácii záhrady našiel dokonca hlboko v zemi posteľ. Ale je pravda, že by sa to s vtipom dalo považovať za archeologický nález. Vidím to aj týmito očami, keďže som pracovala aj v Archeologickom ústave SAV,*“ hovorí. „*Pracovala som v tomto ústave len rok na poste redaktorky. V tom čase ústav vydával reprezentatívne knihy tamojších pracovníkov tlačené na peknom lesklom papieri s obrazovým materiálom. Takže to bola zaujímavá práca,*“ hovorí. Potom sa venovala svojmu vyúžitému povolaniu. Je príjemné počuť od učiteľky takýto názor. Veľakrát sme totiž svedkami opotrebovania, zničených nervov učiteľov a podobne. Ako hovorí Marta Hlušíková, jej sa to akosi vyhlo. „*Vždy som na začiatku roka začínala s novými plánmi, aby som mohla učebnú látku a prístup k žiakovi inovovať. A zažívala som niekedy aj extrémny: Tak napríklad učila som v Banskej Štiavnici päť rokov samých chlapcov. Deväť rokov som potom učila samé dievčatá na ekonomickej škole v Rimavskej*

Sobote. Napokon som najdlhšie pôsobila na tamojšom gymnázii. Tam to bolo krásne. Ktosi mi raz povedal, že to musí byť nuda učiť stále to isté. Nemyslím si to. Veď vždy mám iných žiakov, ktorí inak chápu, a pritom sa aj menia generácie. Je to neustále vyvíjajúci sa proces," hovorí. Spýtali sme sa aj, či jej básnické zbierky alebo knihy pre deti vznikali ešte počas jej aktívneho učiteľského povolania. „Bola to moja paralelná činnosť popri učení. Potrebovala som nejaký relax. Keď išli deti spať, našla som si priestor. Chcela som dať do počítača svoje pocity, oslobodiť sa tak od tarchy myšlienok. Nebolo to jednoduché učiť s plným nasadením, starať sa o rodinu a podobne. Takže toto bol pre mňa oddych," hovorí a spomína si aj na miesto svojho narodenia.

„Narodila som sa v jednom zo železničiarских domčekov. Ešte v perinke ma rodičia priviezli do Trenčína, odkiaľ bol môj otec. Nebolo to tak ďaleko. Keď som cestovala na štúdiá do Bratislavy, tak som si z toho vlaku obzerala ten náš leopoldovský domček pri trati," hovorí a pripomína, že celé desaťročia prežila na strednom Slovensku. Dnes je to Trstená na Ostrove, teda obec pri Gabčíkove v lokalite Žitného ostrova. „Nebolo to ľahké odísť z mesta, kde ste žili 36 rokov, zvlášť z takého mesta, akým bola Rimavská Sobota, ktorá má genius loci, má krásne štvorcové námestie a množstvo historických budov. Ale život premieša karty a to znamenalo pre mňa posunúť sa zasa ďalej. Dôležité však je, že tu mám rodinu, dobrých susedov, príjemné prostredie.“ A ako sa mi vyráža na besedy z tejto lokality? „Ak idem na východ, musím predovšetkým ísť najmenej hodinu na západ, aby som sa z Bratislavy dostala tam, kam potrebujem. Nemám problém cestovať a neustále sa spoznávať s novými ľuďmi na besedách," hovorí Marta Hlušíková.

Marta Hlušíková je najmä autorkou kníh pre deti. Spomeňme niektoré, kde sa rovnako odzrkadľuje jej tvorivosť a nápaditosť. „Prvá bola knižka s krásnymi ilustráciami Kde pavúky tkajú cukrovú vatu. Ďalšia z kníh Môj dedko rýchly šíp sa dostala až do svetového katalógu kníh v Mníchove. Z množstva tých, čo najviac zaujali mladých čitateľov, by som vybrala najmä knihu Neznášam, keď ma hladkajú po hlave a Žiaden káčer navyše. Z tých sedemnástich kníh musím spomenúť ešte jednu, a to Len sa teš, Pampúch. Je o chlapcoch, ktorí sa dostanú do zvláštnej situácie, pričom svoju úlohu tam hrá i pomsta. Ale nejde o to. V tejto knižke sa snažím odkryť lásku k starým rodičom a pozitívne vzťahy v rodine. Aj preto som napísala knižku Až raz budem kapitánom. Tam hlavná postava Samko nevyrastá v úplnej rodine. A to je v dnešnej dobe bežná situácia. A tak som sa snažila dať tomu Samkovi nádej – a dúfam, že sa mi to podarilo, že aj cudzí človek môže niekedy suplovať otca. A veľmi vydatere," povedala Marta Hlušíková.

A keďže je vianočný čas, spýtali sme sa aj na jej pohľad na toto obdobie: „Tak ako každý vek aj zrelý vek má svoje výhody a nevýhody. Môžem z odstupu času porovnať vianočné sviatky svoje, svojich detí a teraz svojich vnúčat. Moje prvé Vianoce som prežívala už v Trenčíne, hoci som sa narodila v Leopoldove, ako som spomínala. Rodičia sa odsťahovali do mesta pod Trenčianskym hradom – a ja som bola ešte v perinke. Vianoce, na aké si pamätám: veľa snehu, voňavý stromček, horiace sviečky, kapustnica, kapor a šalát, ktorý veľmi rád pripravoval otec. A darčeky, medzi ktorými nemohli chýbať knihy. V tradícii knížiek sa pokračovalo aj neskôr, keď som mala deti. Celý rok som striehla v kníhkupectve na dobré knihy pre deti a odkladala ich na Vianoce, takže obraz Vianoc mojich detí je podobný tomu môjmu, akurát už bolo pomenej snehu. A moje vnúčatá? Prežívajú takú istú eufóriu pri vybalovaní darčiekov ako ich rodičia. Trošku sa zmenil štedrovečerný jedálny lístok, partneri mojich detí priniesli do rodín aj svoje zvyky, a tak to má byť. To, čo sa nemení žiadne Vianoce, sú – knihy... Stále vychádzajú rovnako pútavé a farebné ako v rokoch môjho detstva," hovorí naša rodáčka Marta Hlušíková.

Martin Jurčo, foto: archív MH

Kultúra a výlety – aj taký bol rok 2019 v Šanci

Cieľom a zmyslom projektu Šanec je zmysluplne vyplňať čas ľuďom, ktorí už prekročili myslennú hranicu aktívneho života a začlenili sa už do radov dôchodcov. Všetci sme si tým prešli a tak, ako sa usilovali iní predtým nám, chceme aj my pomôcť začleniť sa novým „kolegom“ do našich radov, aby videli, že každé životné obdobie má svoje čaro. To je dôvod, prečo sa naša organizácia usiluje zrealizovať každý mesiac činnosť, ktorá aspoň na chvíľu vyplní voľný čas nás – dôchodcov.

Počas dnes už končiaceho sa roka sme takisto snažili prehodnotiť podnety našich členov a sympatizantov a na základe nich sme organizovali rôzne podujatia a akcie. Ako prvé sme navštívili Divadlo Andreja Bagara v Nitre, kde sme sa výborne pobavili na predstavení Zamilovaný Shakespeare. Vo februári sme už tradične zorganizovali fašiangové posedenie. Okrem drobného pohostenia sme sa mohli zabaviť za zvukov živej hudby. Výsledky hospodárenia uplynulého roka 2018 sme spoločne hodnotili na výročnej schôdzi v marci. Zaujímavý výlet sme absolvovali na Považie, do Tepličky nad Váhom, kde sme navštívili Múzeum Žofie Bosniakovej, hrad Strečno a, samozrejme, nevynechali sme ani Žilinu.

V júni sedemdesiat členov nášho združenia navštívilo predstavenie Radošinského naivného divadla Čo sa sníva trpaslíkom. Takisto v júni sme zorganizovali výlet, v rámci ktorého sme navštívili starobylé banské mesto Kremnicu. Hoci toto leto nebolo extrémne horúce ako v predošlé roky, predsa sme si našli zopár horúcich dní, počas ktorých sme navštívili termálne kúpalisko v Dunajskej Strede. Aj keď je na Slovensku veľa miest, ktoré stoja za pozornosť, rozhodli sme sa usporiadať zájazd aj za naše hranice – konkrétne sme navštívili Lednicko-valtický areál a Mikulov na Morave.

Október je mesiac, ktorý sa zameriava na starších. Aj preto sme v rámci neho pripravili posedenie so živou hudbou. V tom istom mesiaci sme aj vycestovali za kultúrou – navštívili sme predstavenie Radošinského naivného divadla Mužské oddelenie v Bratislave. A hoci sa novembrom chýli rok ku koncu, pre nás sa predsa len ešte stále nekončí. V decembri plánujeme zorganizovať predvianočné posedenie, na ktorom si budeme mať možnosť pozrieť si kultúrny program a zahryznúť si do koláčika či pagáčika a zapijeme ho šálkou kávy alebo čaju, možno aj pohárikom vína.

Množstvo podujatí, ktoré sme pripravili počas roka, by sa určite nedalo zorganizovať bez výdatnej pomoci a podpory mestského úradu vedeného primátorkou Mgr. Teréziou Kavuliakovou a mestského zastupiteľstva. Preto nielen našej „Primaterke“, ale aj celému zastupiteľstvu a pracovníckam mestského úradu patrí veľikánska vďaka. Veríme, že v podobnom duchu budeme spolupracovať aj ďalší rok. Preto chceme všetkým pri príležitosti nadchádzajúcich sviatkov a blížiaceho sa roka 2020 zaželať veľa pevného zdravia, Božieho požehnania a úspechov v osobnom aj pracovnom živote.

Na záver chceme popriať nielen našim členom – dôchodcom, ale aj všetkým občanom Leopoldova príjemné prežitie vianočných sviatkov a všetko najlepšie do nového roka 2020.

Michal Adamkovič, foto Ladislav Pagáč

Slovenské väzenstvo má polstoročie

Väzenstvo od svojich organizovaných počiatkov v období osvietenskej panovníčky Márie Terézie podnes prekonal pomerne zložitý vývoj a postupne sa vyprofilovalo na inštitúciu, ktorej význam si spoločnosť čoraz viac uvedomuje v bežnom živote. Súčasný Zbor väzenskej a justičnej stráže ako ozbrojený bezpečnostný zbor zabezpečuje nielen stráženie obvinených a odsúdených vo výkone väzby a výkone trestu odňatia slobody, ale usiluje sa vytvoriť aj predpoklady na to, aby odsúdení mohli viesť po prepustení pre spoločnosť prijateľný spôsob života. Okrem toho zabezpečuje eskorty na území štátu, ochranu svojich objektov a takisto ochranu bezpečnosti súdov a prokuratúr a poriadku v nich.

Roku 1965 väzenstvo prešlo pod správu ministerstva spravodlivosti a po prijatí zákona o československej federácii r. 1968 pod gesciu Ministerstva spravodlivosti SSR. Táto organizácia zmena 1. januára 1969 začala éru samostatného väzenstva na Slovensku. Pripomenúť si klukatú cestu samostatného väzenstva prišli na pozvanie generálneho riaditeľa ZVJS generála Ing. Milana Ivana 31. januára do budovy Slovenskej národnej rady rezortní ministri, predstavitelia zahraničných zborov a príslušníci ZVJS. Súčasťou slávnostnej ceremónie a programu, ktorý mal predstaviť súčasný zbor, bolo aj oceňovanie významných zásluh príslušníkov a povyšovanie do vyšších hodností. Pri tejto príležitosti sa prezentoval napríklad video dokument o jednotlivých ústavoch a práci príslušníkov, exkluzívny stolový kalendár zboru, ale aj publikácia Samostatné slovenské väzenstvo.

Ojedinelá publikácia stručne, ale výstižne prezentuje väzenstvo na Slovensku od najstarších čias po súčasnosť a má za úlohu predstaviť nielen poslanie Zboru väzenskej a justičnej stráže, ale aj prácu jeho príslušníkov. Autorom a zostavovateľom nešlo o výpravnú historickú monografiu, ktorá by istotne bola zaujímavá a doplnila by medzeru v rôznych tematických historických prácach, skôr však chceli zbor predstaviť plastiky a prostredníctvom fotografií. Historický prierez väzenstvom predstavujú krátke kapitoly Väzenstvo na Slovensku do roku 1918, Slovenské väzenstvo v 1. ČSR, Väzenstvo v období Slovenského štátu, Slovenské väzenstvo v povojnovej ČSR, Autonómne slovenské väzenstvo, Slovenské väzenstvo v revolučnom období a Väzenstvo Slovenskej republiky. Ďalšia kapitola Súčasný Zbor väzenskej a justičnej stráže a jeho ústavy prezentuje poslanie zboru a v krátkych sondách predstavuje najvýznamnejšie slovenské väznice, v ktorých sa realizuje výkon väzby a zároveň aj trestu odňatia slobody, ale aj históriu a súčasnosť účelových zariadení zboru, medzi nimi aj archívu a múzea, ktoré si situované v administratívnej budove leopoldovskej väznice. V ďalšej kapitole sa autori venujú zamestnávaniu odsúdených. Z po-

hľadu nezainteresovaného čitateľa zaujme kapitola Aj takto nás poznajú. Predstavuje špeci-
fické činnosti úseku služobnej kynológie a zásahovej skupiny. Je to nielen tá represívna
zložka zboru, ale i reprezentačná, keďže svoju služobnú činnosť prezentujú v rámci rôz-
nych prevenčných programov zameraných najmä na boj proti kriminalite a drogovým zá-
vislostiam. Členovia zásahovej skupiny predvádzajú ukážky výcviku zásahovej skupiny a
poriadkovej jednotky, prácu s ochranným štítom pri predstieraných nepokojoch a výtržnos-
tiach a pod. Nacvičené ukážky, vychádzajúce z reálnych situácií vo väzniciach aj mimo
nich, sú zvládnuté na vysokej profesionálnej úrovni, preto sú z pohľadu diváka vyhľadáva-
né, príťažlivé a zároveň reprezentujú náročnú činnosť príslušníkov zboru neraz v hranič-
ných situáciách. Aj preto ukážky príslušníkov zboru usporiadatelia rôznych prevenčných
programov a prezentácií práce ozbrojených zborov pravidelne začleňujú do rôznych pro-
gramov boja proti kriminalite. V kapitole Slovenské väzenstvo v aktuálnej perspektíve sa
okrem iného čitateľa dozvedia viac informácií o budúcej novej väznici v Rimavskej
Sobote-Sabovej a dlho očakávanom detenčnom ústave v Hronovciach. Publikáciu dotvá-
rjú letecké fotografie jednotlivých ústavov na výkon trestu odňatia slobody, ústavov na vý-
kon väzby a účelových zariadení zboru. Bohatý fotografický materiál 104-stranovej plnoba-
rebné publikácie dotvárajú galérie generálnych riaditeľov ZNV a ZVJS a ministrov spravod-
livosti. Publikácia Samostatné slovenské väzenstvo v súčasnosti nie je predajná, ale azda
v blízkom čase vyjde aj jej ďalšie vydanie, ktoré bude dostupné aj verejnosti.

A ako vyzeralo slovenské väzenstvo v čase, keď 1. januára 1969 začalo písať svoje sa-
mostatné dejiny? Nový riadiaci orgán väzenstva – Správa ZNV SSR – nemala spočiatku jed-
noduchú situáciu. Takpovediac za pochodu bolo potrebné zabezpečiť všetko to, aby slo-
venské väzenstvo mohlo autonómne zabezpečovať a rozvíjať svoju činnosť. Najskôr sa
však muselo vysporiadať s problémami, ktoré priniesli česko-slovenské delimitácie.
Nedostatok personálu v slovenských väzniciach vyriešila delimitácia 1310 príslušníkov k
748 jestvujúcim a českí kolegovia ponúkli pomoc aj v odbornej príprave personálu.
Vážnym problémom bola nedostatočná kapacita slovenských väzníc. Miest v nich bolo
4180, odsúdených Slovákov však 6343. Mnohé riešenia boli dočasné, spočiatku dokonca
provizórne.

Zbor musel kontinuálne budovať aj logistické zázemie, materiálne vybavenie, dopravný
park, kynologickú chovnú stanicu a do ústavov zavádzať modernejšiu spojovaciu techniku
či bezpečnostné systémy. Osobitnou úlohou bola profesionalizácia personálu. Vzdelávanie
a odbornú prípravu príslušníkov podnes zabezpečuje Inštitút vzdelávania ZVJS v Nitre, kto-
rý bol pôvodne strednou odbornou školou. Väzenstvo sa profesionalizovalo v oblasti ná-
pravnej výchovy prostredníctvom prijímania kvalifikovaných pedagógov, psychológov a
psychiatrov. Zavádzali sa formy skupinovej i individuálnej práce s odsúdenými a obvinenými
a ďalšie aktivity. Na konci 80. rokov bola vytvorená elementárna koncepcia diagnostic-
kých stredísk a rozvíjala sa činnosť tzv. otvorených zariadení.

Väzenstvo nemá za úlohu spoločnosti dokazovať svoje opodstatnenie už zo svojej podsta-
ty. Počas 50-ročnej samostatnej existencie však slovenské väzenstvo spoločnosti dokázalo,
že sa vedelo vyrovnáť s tou časťou svojej staršej histórie, keď sa stalo nástrojom politickej
moci a politického revanšizmu; dokázalo sa rýchlo etablovať v podmienkach samostatnej
štátnosti a naplňovať vo svojej oblasti medzinárodné dohody a záväzky; dokázalo trpezlivo
odolávať napätej situácii vo väzniciach v časoch turbulentných spoločenských zmien na
prelome 80. a 90. rokov minulého storočia a dokázalo sa vysporiadať aj s tragédiou, ktorá
okrem iného ukázala aj to, že väzenstvo je do takej miery zraniteľné, do akej spoločnosť
rozumie jeho funkciám, ale na druhej strane aj jeho potrebám.

J. Hladký

Leopoldov znovu na filmovom plátne

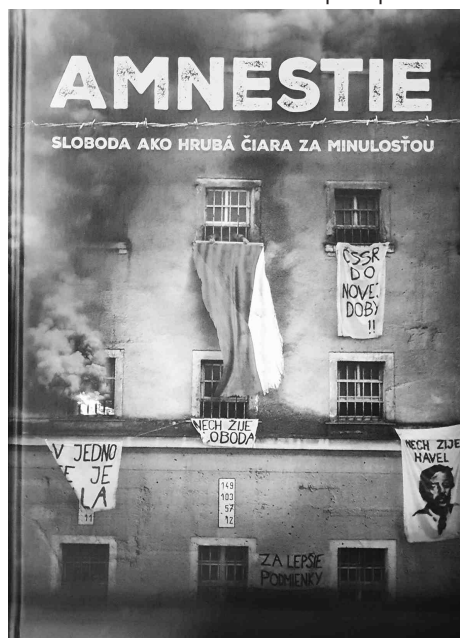
Zaiste najväčšou filmovou udalosťou na poli slovenského filmu za rok 2019 bolo uvedenie filmu *Amnestie*. Ako je už aj všeobecne známe, je to slovensko-český film vracajúci sa do roku 1989 a obdobia, ktoré nasledovalo tesne po ňom. Režisér Jonáš Karásek a scenáristi Maroš Hečko, Marek Janičík, Beata Grünmannová situovali príbeh do času, keď sa lámali laby – významnejšia časť príbehu sa odohráva tesne pred revolúciou a hneď po nej. Tvorcovia chceli ukázať atmosféru, v akej sa udiali Havlove amnestie a čo znamenali vo vtedajšom porevolučnom chaose republiky.

Škoda, že príbeh je rozpísaný tak, že len časť deja je skutočnou amnestiou, resp. amnestiami a ich následkami, ktoré sa odohrávali v Leopoldove. Väčšia časť príbehu je venovaná kontextu tejto udalosti, ktorý mu predchádza. Takže mnohým obyvateľom nášho mesta, ktorí zo zvedavosti išli do kina pozrieť si „kus Leopoldova na filmovom plátne“, nespĺnila snímka ich očakávania. To však, samozrejme, nie je meradlom kvality celého filmu. Dôležité však je, že ide o prvý hraný film, v ktorom možno asi doteraz najviac v celej histórii kinematografie vidieť leopoldovské zábery. Doteraz to boli len mihnúť, napríklad vo filme *Pomocník* (železničná stanica), alebo dokument *Leopoldovská pevnosť* zo 60. rokov.

Film *Amnestie* vznikol v slovensko-českej produkcii, takže aj názov v podobe množného čísla je rovnaký v oboch jazykoch. Pripomeňme si dej podľa oficiálnej anotácie distribútora: „Z bývalých prominentov sa stávajú väzni, z bývalých disidentov a väzňov sa stávajú cez noc politici a ľudia s vplyvom. Už za socializmu sa začína odvíjať príbeh, ktorý revolúcia zrýchlila a ktorý vyvrcholil počas krvavých udalostí najväčšej väzenskej vzbury u nás. Rozsiahle amnestie prezidenta Havla zo zimy 1990 sa celého radu zločincov v leopoldovskej väznici netýkali. I preto sa vzbúrili a takmer dva

týždne celú väznicu obsadili. Oblasť väznice sa zmenila na vojnovú zónu a ukončiť ju musela až polícia a špeciálne jednotky s využitím vojenskej techniky. Nekompromisný a tvrdý zásah čast verejnosti ocenila, iní poukazovali na prílišnú brutalitu. Emotívny thriller *Amnestie* o manipulácii, násilí a zrade prináša na plátna najväčšiu vzburu o väzenskej histórii Česko-Slovenska. A spolu s ňou i príbeh troch párov, ktorých životy sa prelínajú na pozadí obrovských a rýchlych revolučných zmien v roku 1989.“ Film svojou atraktívnou témou, veľmi dobrou propagáciou, výborným obsadením i uvedením v čase výročia novembrových udalostí zaznamenal veľkú návštevnosť i ohlas u publika, a jeho hodnotenia boli zväčša pozitívne, rovnako aj ako recenzie filmových kritikov. Kritici filmu mu vyčítali najmä veľký podiel fiktívnej príbehovej zložky, ale i zhovievavý postoj k samotnému faktu širokej amnestie, ktorú Havel v tom čase udelil.

Tvorcovia filmu *Amnestie* ešte pred premié-

rou absolvovali celý rad propagačných besied, ktorých súčasťou bola i diskusia o správnosti či nesprávnosti Havlových amnestií. Kniha, ktorá nasledovala tesne po premiére filmu, ešte zvýšila návštevnosť a je oveľa zaujímavejším dokumentom o samotných amnestiách ako film samotný. Jednoducho povedané – dozvieme sa v nej najmä fakty. Svedčia o tom aj názvy kapitol knihy: Sloboda ako hrubá čiara za minulosťou, V kročenie do slobody, Amnestie a filmová poviedka, Amnestie komiks, Všetci mali dostať druhú šancu, Spomienky, Štúdie a Dokumenty. Najmä posledné kapitoly isto zaujmú aj záujemcov o tému amnestií, keďže v nich nájdeme celý rad leopoldovských fotografií z tohto obdobia, ukážok dobovej tlače i faksimile dokumentov. Zo spomienkovej kapitoly je zaujímavé pre našich obyvateľov napríklad vyjadrenie člena Útvaru rýchleho nasadenia Urna Igora Labáka. „*Najmilitantnejší väzni boli sústredení na strechách zariadenia Leopoldov, odkiaľ hádzali zápalné fľaše na protihlhlé budovy. Väznica začala horieť a až vtedy bol vydaný rozkaz k zákroku. Osobne vnímam Havlovu amnestiu negatívne, pretože bola podaná takým spôsobom, že všetci väzni – aj takí, ktorí boli odsúdení za násilné trestné činy – sa začali považovať za politických väzňov, čo, samozrejme nebola pravda,*“ dočítame sa v knihe.

Vráťme sa ešte k zaujímavým myšlienkam od tvorcov filmu i knihy Amnestie. Napríklad pre herca jednej z hlavných postáv Gregora Hološku bolo filmovanie v Leopoldove i na iných miestach celkom novou skúsenosťou. „*Film bol iný viacerými atribútmi. Prvá vec je prostredie väznice. Je to autentická kulisa, pretože človek má pociť úzkosti, depresie, temnoty. Aj keď je pravda, že my sme hlavné scény nenakrúcali v Leopoldove, ale v prázdnych priestoroch väznice v Mladej Boleslavi. Bolo to iné aj v tom, že zahrať si trestaného vraha, väžňa, to sa vymyká normálu. Už na herectve nám hovorili, že človek nemusí zabiť, aby hral vraha. Keď hráme veľa typov postáv – majú ne-*

jaké emócie, inteligenciu, musia byť z mäsa a kostí. Ale zrazu pri vrahovi je bariéra voľná: Neexistuje hranica morálky a spoločenského úzu. Čiže herec má oveľa slobodnejšiu škálu možností,“ povedal Gregor Hološka.

Zákulisie prípravy filmu i knihy približuje Maroš Hečko: „*Mali sme veľa rešerš a diskusií s rozličnými ľuďmi, aj z leopoldovského ústavu. Rozprávali sme sa s vtedajším riaditeľom, vtedajším prokurátorom, keď prišlo k vzbure a prvej hladovke, rozprávali sme sa s nimi, ako sa situácia dala riešiť. V tom čase to bolo skutočne komplikované. Väzni boli nasadzovaní ako pracovná sila do štátnych podnikov a keďže v roku 1990 neboli ochotní pracovať, ekonomika začala silno pociťovať. Niektoré podniky – ako Calex alebo Matador mali problémy s pracovnou silou. Napätie v spoločnosti bolo obrovské a bol chaos. Ako sa teda dala riešiť situácia, že vo väzniciach bolo internovaných aj veľa nevinných ľudí? Bolo treba buď urobiť amnestiu, alebo otvárať procesy. A to sa v tom čase s tými istými prokurátormi a sudcami nedalo,*“ povedal jeden z tvorcov projektu Maroš Hečko. „*Myslím si, že sa nám podaril film, ktorý nie je čiernobiely. Postavy neboli jednoznačne dobrými alebo zlými. Majú teda aj morálnu latku, no raz ju podlezú, inokedy ju dodržia. A ohlasy na tento film i besedy, to je jeden veľký zážitok. Napríklad v Piešťanoch prišiel vtedajší zástupca riaditeľa Milan Gavorník, ktorý rozprúdil veľkú a veľmi zaujímavú diskusiu v sále s dvesto ľuďmi. A tá bola skvelá s výbornou atmosférou. Diskusie sú pri tom to filme pre mňa najväčšou odmenou, keďže ľudia chcú debatovať a hovoriť o tejto téme,*“ hovorí Maroš Hečko.

Zostavovateľom knihy je Fedor Blaščák, ktorý pripomína, že jednou zo súčastí knihy je filmová poviedka, na základe ktorej vznikol námet filmu. „*To je celá obsahová podobnosť s filmom. Navyše tam nájdete štúdie, komiks, rozhovor s prokurátorom, fakty a čísla. Kniha je obsahovo odlišná ale formálne podobná s filmom. Film je teda historic-*

ký, psychologický, politický aj akčný. Kombinuje žánre rovnako ako kniha, ale tam nájdeme dokumenty, fotografie, eseje i štúdie,“ hovorí Fedor Blaščák. Či vnímate tému amnestií tak či onak, určite si tento film

nenechajte ujsť už len kvôli atmosfére. A ak sa chcete o amnestiách dozvedieť oveľa viac – to vám zodpovie kniha, o ktorej sme hovorili.

Martin Jurčo

Leopoldovčania hostili škótskych futbalistov

Nebýva zvykom, aby sa také malé kluby, ako je ten náš, stali organizátorom medzištátnych zápolení. A Leopoldovu sa to podarilo v rámci miniturnaja mládežníckych stretnutí. MTK Leopoldov tak zorganizovalo malú sériu futbalových stretnutí. Mladší žiaci MTK Leopoldov a škótskeho klubu Milton Rovers YFC sa stretli v utorok 15. 10. o 16. hodine, naša prípravka s prípravkou hostí v stredu 16. 10. takisto o 16. hodine. Pripravené boli aj ďalšie zápasy: Veľké Kostoľany : Milton Rovers YFC v utorok 15. 10. o 17. hodine a Slovana HC : Milton Rovers YFC v stredu 16. 10. o 17. hodine.

Milton Rovers je futbalový klub, ktorý sídli v Carluke pri Glasgove. Futbalové tímy majú vytvorené zvlášť pre chlapcov i dievčatá a ďalej podľa veku. Do Leopoldova zavítal tím chlapcov narodených v roku 2010.

Chlapci pred svojou cestou na Slovensko absolvovali turnaj v Barcelone a chceli si zahrať aj niekde inde na európskom kontinente. Tip – aj vďaka Michaela Kamenárovej – padol na Slovensko, konkrétne na mesto, ktoré je jej blízke – Leopoldov. Jej partner je trénerom a sponzorom futbalového klubu. *„Chlapcom sme chceli dať možnosť nabráť aj ďalšie skúsenosti a zároveň aj zážitok pre obe strany hráčov, spojený so spoznávaním novej krajiny, kultúry, ale aj futbalovej techniky,*“ povedala Michaela ešte pred uskutočnením myšlienky priateľských zápasov. Po jeho ukončení a návrate domov organizátorskému a partnerskému MTK poslal dakovný list: *Milton Rovers, škótsky futbalový tím, ďakuje všetkým organizátorom priateľského futbalového turnaja, všetkým trénerom a tým, ktorí sa na tejto akcii podieľali. Ďakujeme za príjemné pohostenie, atmosféru, priateľskosť a darčeka a dúfame že si toto podujatie zopakujeme. Ďakujeme všetkým za organizáciu: prezidentovi MTK pánovi Matejovi Jančárovi, Jozefovi Krilekovi, Richardovi Slovákovi, Ivanovi Hegedúsovi, pani primátorke Terézii Kavuliakovej, Jurajovi Hladkému, tímom Kostoľany a Hlohovec, taktiež Spolkovej záhrade za poskytnuté priestory a dobre jedlo.*

(ra)

Na mikulášskom turnaji zlato získali mladší žiaci MTK

Tradícia mikulášskych futbalových turnajov v Leopoldove získava, zdá sa, čoraz viac na popularite. Týždeň pred tým, ako ho hrali dospelí, zorganizovali Leopoldovská miniliga a Mesto Leopoldov druhý ročník Mikulášskeho turnaja prípraviek. Zúčastnili sa na ňom štyri družstvá, ktoré si pomerali sily v nedeľu 1. decembra v nafukovacej hale v areáli MTK.

Na leopoldovskom umelom povrchu sa tak odprezentovali mladí futbalisti MTK Leopoldov, TJ Slovan Červeník, Slovan Hlohovec a TJ Družstevník Veľké Kostoľany.

Mladí futbalisti a dokonca aj futbalistky predviedli výborné výkony, využili mnoho gólových šancí v pomerne disciplinovanej, ale v oduševnenej hre, z ktorej bolo cítiť radosť z hry, pohybu i prirodzenú súťaživosť.

Ako pomerne vyrovnaní súper sa ukázali byť prípravkové družstvá TJ Slovana Červeník a domáceho MTK. O výslednom poradí medzi prvým a druhým miestom rozhodli až kopy zo značky pokutového kopu, kde boli úspešnejší naši chlapci. Napokon sa na štvrtom mieste umiestnili mladší žiaci zo Slovana Hlohovec, na bronzovom mieste skončila prípravka TJ Družstevník Veľké Kostoľany, striebro si odniesol TJ Slovan Červeník a zlato si vybojovali mladší žiaci MTK Leopoldov.

Ani tento turnaj sa nezaobišiel bez vyhodnotenia tých najlepších – spomedzi našich chlapcov sa umiestnil ako najlepší strelec turnaja Viktor Urbancsok (MTK Leopoldov), najlepším hráčom bol Patrik Gula zo Slovana Červeník a najlepším brankárom sa stal Martin Černý zo Slovana Hlohovec. Organizátori mikulášskeho turnaja sa tešia na ďalšie podobné stretnutie mladých futbalových nádejí v Leopoldove.

Mikulášsky turnaj prípraviek 2019 – U12 – mladší žiaci

Klub	MTK Leopoldov	TJ Slovan Červeník	Družstevník V. Kostoľany	Slovan Hlohovec	Body
MTK Leopoldov		4:6	2:1	4:0	6 b. 10:7
TJ Slovan Červeník	6:4		1:2	3:1	6 b. 10:7
Družstevník V. Kostoľany	1:2	2:1		3:0	6 b. 6:3
Slovan Hlohovec	0:4	1:3	0:3		0 b. 1:10

Viktor Urbancsok

(ra)

Výťažok z mikulášskeho turnaja organizátori venujú na rozvoj futbalovej mládeže

Aj tento rok Leopoldovská futbalová miniliga v spolupráci s vedením mesta privítala príchod sv. Mikuláša futbalovým turnajom, ktorý zorganizovali v sobotu 7. decembra v poradí už 12. raz. Leopoldovská nafukovacia hala sa tak stala tribúnou pre fanúšikov šiestich tímov a 67 hráčov a miestom, kde nebolo núdzu o pekné strelecké akcie a góly.

Okrem družstiev z Leopoldova sa na turnaji zúčastnili aj družstvá zložené z hráčov z Červeníka, Šulekova, Hlohovca, ba dokonca aj ďalekej Oravy. Družstvá hrali systémom každý s každým a jeden zápas trval 2 x 12 minút.

Na turnaji sa kvalitne odprezentovali viac-menej známe družstvá: Brutálna zostava, C. F. Pondelkové Rodeo, CCCP, Č/L-DORAST, Červeník C a Kamenári z Oravy.

Výsledky jednotlivých zápasov

Por. č.	Domáci	Hostia	výsledok		
1	Brutálna zostava	Červeník C	0	:	2
2	CCCP	Č/L-Dorast	1	:	1
3	C. F. Pondelkové rodeo	Kamenári z Oravy	0	:	1
4	Brutálna zostava	Č/L-Dorast	2	:	1
5	CCCP	Kamenári z Oravy	1	:	4
6	C. F. Pondelkové rodeo	Červeník C	1	:	4
7	Brutálna zostava	Kamenári z Oravy	4	:	2
8	Č/L-Dorast	Červeník C	1	:	6
9	C. F. Pondelkové rodeo	CCCP	3	:	1
10	Č/L-Dorast	Kamenári z Oravy	0	:	1
11	Brutálna zostava	C. F. Pondelkové rodeo	0	:	0
12	CCCP	Červeník C	1	:	5
13	C. F. Pondelkové rodeo	Č/L-Dorast	2	:	1
14	Červeník C	Kamenári z Oravy	4	:	0
15	Brutálna zostava	CCCP	7	:	1

O poradí družstiev rozhodovalo viacero kritérií: počet bodov, vzájomný zápas, počet víťazstiev, remíz, prehíer, počet vstrelených gólov, počet inkasovaných gólov a gólový rozdiel.

Záverečná tabuľka:

Poradie	Družstvo	Zápasy	V	R	P	Skóre			Body
1.	Červeník C	5	5	0	0	21	:	3	15
2.	Brutálna zostava	5	3	1	1	13	:	6	10
3.	Kamenári z Oravy	5	3	0	2	8	:	9	9
4.	C. F. Pondelkové rodeo	5	2	1	2	6	:	7	7
5.	CCCP	5	0	1	4	5	:	20	1
6.	Č/L-Dorast	5	0	1	4	4	:	12	1

O dodržiavanie pravidiel sa aj tento rok starali ligoví rozhodcovia Marián Krč-Konečný a Jaroslav Kravárik. Po skončení turnaja boli vyhlásení aj najlepší jednotlivci. Za najlepšieho

strelca bol korunovaný Michal Babic (Červeník C), autor desiatich gólov, a za najlepšieho brankára Matúš Malovec (Č/L-Dorast).

Skvelé podujatie pokračovalo večerným posedením s výborným jedlom a oficiálnym vyhlásením výsledkov v reštaurácii Spolková záhrada. Naplánovaný program bol ukončený tradičnou tombolou, z ktorej výťažok bude použitý na rozvoj futbalovej mládeže v Leopoldove.

Organizátori ďakujú generálnym sponzorom spoločnosti Lenovo Slovakia, František Lukáčik – výroba a predaj mäsových výrobkov a reštaurácii Spolková záhrada za ich materiálnu a finančnú pomoc. Všetci zúčastnení hráči aj diváci boli veľmi spokojní s priebehom turnaja a spolu s hlavným organizátorom Jozefom Krílekom sa tešia na ďalší ročník.

(jk, jh)

Gitku zaujalo...

Svätá rodina hľadá útulok

Keď si sadáme k štedrovečernému stolu, tešíme sa nielen zo vzájomnosti s našimi blízkymi, no myslíme aj na všetkých tých, ktorí sú v našich srdciach, no fyzicky sú od nás vzdialení alebo nás s nimi spájajú už len spomienky alebo modlitby. Sú pocestnými, ktorých by sme kedykoľvek radi prijali do svojich príbytkov. Aj preto v mnohých rodinách pripravujú na štedrovečerný stôl o jeden tanier naviac – pre prípadných pocestných. Takými boli aj Mária s Jozefom, ktorí hľadali nocľah pre seba a ešte nenarodeného Ježiška. Na svojej púti v Betleheme natrafili na hostinec a zaklopali na dvere. Gazda, majiteľ hostinca, pristúpil k dverám a spýtal sa: „*Kto je tam?*“ Unavení Mária a Jozef nato: „*My dvaja chudobní.*“ Gazda pokračoval v zisťovaní: „*Čože vám dám?*“ Mária s Jozefom odpovedali: „*Len nocľah chatrný. Prosíme poní- žene. Z dalekej sme prišli zeme.*“ Gazda sa ohradil: „*Ja neznám vás.*“ Mária s Jozefom prosili: „*Prosíme, pustte nás.*“ Gazda však nesúhlasil: „*To nemôže byť.*“ Mária a Jozef, ukonaní dlhou cestou, zaúpeli: „*Veď izieb jest nazbyt.*“ Gazda však nič nezmenil na svojom chladnom rozhodnutí: „*Podaromná je vaša reč. Nieto miesta, chodte preč!*“

Možno aj pre túto symboliku všetkých tých, ktorých by sme chceli mať pri sebe, aby nezostali hladajúcimi, ale spokojní a naplnení láskou dávania i prijímania, si môžeme pripomenúť pieseň Kto dá prístrešie Preblahoslavenej Panne Márii, ktorá sa spie- vala od 15. decembra až do Štedrého večera, teda do 24. decembra:

Čo, Mária, čo plačete a s Jozefom nariekate,
/: pre Ježiša Krista hľadáme si miesta. :/

Celý Betlehem sme prešli a miesta sme nenašli,
/: kam ja biedny pôjdem, kde nocovať budem :/

Ostrý vietor zhora duje, z očí tečú veľké slze,
/: ach, môj milý Bože, ktože nám pomôže :/

Idť, Jozefe, a idť ešte, hľadaj miesto niekde v meste,
/: čo by sme tam boli, pred vetrom sa skryli :/

Jozef vracia sa k Márii, sladkými slovami vraví,
/: Mária, Mária, našiel som nocľah ja :/

Ale mi je ľúto teba, že taká biedna nocľaha,
/: len maštalčka malá, celá otrhaná :/

A keď do maštalčky vošli, ničoho si ta nenašli,
/: len jasličky malé, boli tam nechané :/

Požehnané a radostné Vianoce Vám želá Gitka Bayerová.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MÁ NOVÉ ZATEPLENIE I DIZAJN

Po skončení zateplovania tzv. starej časti základnej školy sa mesto pokúšalo nájsť prostriedky aj mimo svojho vlastného rozpočtu na pokračovanie zateplenia takmer 40-ročnej prístavby školy. Cieľom bolo jednak lepšie hospodárenie s energiami, jednak to, aby budova školy bola estetickjšia a príjemnejšia. Cieľu napomohlo to, že zo strany školského dvora sa nebezpečne začala olupovať hrubá vrstva omietky, ktorej pád mohol kedykoľvek zraniť človeka.

Mesto sa preto rozhodlo čo najskôr riešiť havarijný stav. Ešte minulý rok nechalo odstrániť starú omietku a zatepliť najskôr západnú časť a tento rok sa pokračovalo v zateplovaní južnej a východnej časti prístavby. Práce boli naplánované na 120 dní. Cieľom bolo začať s prácami ešte na jar, aby sa podstatná časť prác zrealizovala počas školských prázdnin, aby škola mohla fungovať bez obmedzení. Projekt zateplovania sa podarilo dokončiť na začiatku septembra a práce boli ukončené osádzaním bleskozvodov. Súčasťou bolo aj zateplenie plochej strechy a osadenie novej strešnej fólie. Nad okná prístavby z východnej strany boli osadené svetlomy – tie už v lete zabráňovali prenikaniu priameho slnečného žiarenia do tried, čím sa prirodzene znížila teplota v triedach počas slnečných letných dní. Dodávateľom prác bola firma KAMA Hydroizol a za jeho realizáciu mesto zaplatilo vyše 214 500 eur, z toho 60 tisíc eur bolo uhradených za zateplenie obvodového plášťa budovy z účelovej dotácie ministerstva školstva.

V krátkom čase bude vynovená, pekná a zateplená škola azda ešte viac bezpečnejšia – na školskom dvore pribudne kamerový systém a v krátkom čase sa dorieši aj odvádzanie dažďovej vody z prístavby školy vybudovaním dažďových záhonov.

(jh)

„NAFUKOVAČKA“

SKVALITNILA SVOJE SLUŽBY

Po dlhšom čase sa nafukovacia športová hala v areáli MTK Leopoldov podrobila rozsiahlejšej „očistnej kúre“. Najskôr sa vysokotlakovým čistením a vysávaním čistili steny v hale, čím sa odstránili nielen rôzne nečistoty, prach a plesne. Pred novou sezónou sa v interiéri čistil aj koberec a bol odstránený prebytočný piesok, zároveň sa časť piesku z vlasu koberca odobrala a nahradila sa pieskom novým. Úprava povrchu v nafukovacej hale raz za rok okrem štandardnej údržby nafukovacej haly by sa mala stať bežnou súčasťou starostlivosti o halu. Hoci hala je už za hranicou svojej bežnej životnosti, v minulosti bola vymenená vrchná fólia a technický stav haly ukazuje, že ak sa nič mimoriadne nestane, svojmu účelu bude bezpečne slúžiť aj ďalšie roky.

(jh)

KRIŽOVATKA MEDZI HOLLÉHO A KUKUČÍNOVOU SA ZJEDNODUŠÍ

V novembri mesto realizovalo ďalšie práce na budovaní chodníkov v okolí centrálnej zóny mesta – tentoraz chodník vedúci z Hollého ulice a napájajúci sa na nový chodník na Kukučínovej ulici a pokračujúci k bývalým potravinám a pobočke VÚB. Dodávateľom prác bola spoločnosť Stavkorekt a zatiaľ bolo preinvestovaných 30 tisíc eur. Projekt pritom ešte ráta s vybudovaním spevnenej plochy a odvodnenia Strečanského ulice. Na tento projekt sa použijú nové dlažbové kocky, ktoré boli dočasne uložené pri zelenom ostrovčeku na Hollého ulici.

Chodník pomôže najmä bezpečnosti chodcov v neprehľadnej zákrute smerujúcej k hlavnej ceste. V lokalite sa ešte pred rokom uskutočnila prekládka nízkonapäťových rozvodov, osvetlenia a rozhlasu. Vytvorenie chodníka na Kukučínovej a Hollého dáva tušiť budúcu zmenu dopravnej situácie – zanikne celá vetva cesty, kde sa v súčasnosti nachádza retardér, a medzi Kukučínovou a Hollého ulicou zostane len križovatka v tvare písmena T. Poslednou etapou úprav Kukučínovej ulice v úseku po železničnú trať bude vytvorenie cyklospojnice popri pozemku p. Ščibravého, rozšírenie existujúceho zeleného ostrovčeka s ihličnanmi „v trojuholníku“ a vytvorenie stojiska na kontajnery na odkladanie separovaného odpadu. V rámci projektu dôjde aj k odvodneniu križovatky medzi Kukučínovou a Záhradníckou ulicou. Voda z nej bude drénom odvedená do zeleného ostrovčeka. Dokončenie tejto časti je v optimálnej situácii naplánované na budúci rok, aj keď veľa bude závisieť od naplňania rozpočtu mesta, kvality súčasnej cesty na Kukučínovej ulici a možnosti využitia existujúceho podlažia pod ňou.

(jh)

V CENTRE MESTA PARKUJEME NEDISCIPLINOVANE

Problémov s parkovaním je čoraz viac a tento problém sa nedotýka len veľkých miest, ale aj Leopoldova. V súvislosti s nárastom automobilizmu sa mesto usiluje vo svojich investičných akciách pri rekonštrukcii miestnych komunikácií pamätať aj na problém s parkovaním v meste, resp. na dlho neriešený problém chýbajúcich parkovacích

miest napríklad v blízkosti inštitúcií a škôl. Kapacita oficiálnych parkovacích miest v meste sa v ostatných rokoch znieskonasobnila, ale ukazuje sa, že je hraničná najmä v rôznych špičkách – napríklad pri vození detí do školy či škôlky.

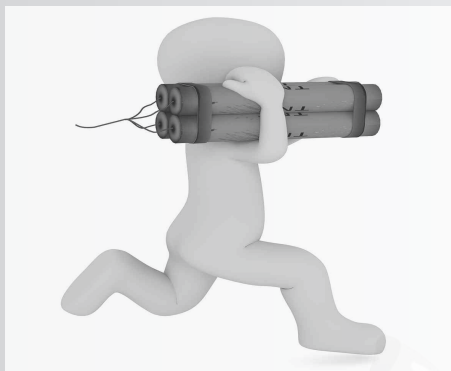
Pri parkovaní však nemožno myslieť len na vodičov a ich automobily, ale takisto na vlastníkov pozemkov a na ostatných účastníkov cestnej premávky, osobitne na chodcov. Pre nebezpečné a pomerne chaotické parkovanie pri materskej škole, keď sa vlastníci nehnuteľností nemohli pre nedisciplinované zaparkované autá dostať na svoje dvory alebo do svojich domov, sa museli zjednosmerniť dve z Úlic 1. mája. Podobný problém s nedisciplinovaným a občas aj bezohľadným parkovaním sa v ostatnom čase ukazuje na Hollého ulici a na námestí, keď vodiči zvyknú odparkovať svoje vozidlá na chodníkoch.

Farebne odlíšená dlažba ležiaca v súvislom rade tvoriacom chodník a iná dlažba s vyznačenými miestami na parkovanie možno pre niektorých nie je dostatočným znamením na to, aby vodiči vedeli, kde majú zaparkovať svoje vozidlá. Pripomíname preto, že chodník na Hollého ulici je situovaný v smere od potravín a pneuservisu po ľavej strane cesty. Podobný problém sa ukazuje na námestí, kde vodiči často nerespektujú prirodzené vyústenia chodníkov do parku a parkujú na miestach, ktoré sú určené pre chodcov. Na týchto miestach boli preto v minulosti osadené kamenné bloky, ktoré mali vodičom zabrániť odstaviť auto na mieste, ktoré je určené pre chodcov, prípadne vojsť autom na parkový chodník, hoci sú v lokalite parkovacie miesta zrozumiteľne vyznačené dlažbou. Keďže však bloky boli pre chodcov osobitne večer nebezpečné, mesto ich nechalo demontovať.

(jh)

BYROTECHNIKU ZÁKON DOVO- LUE JE LEN NA PRELOME ROKOV

Slávenie všakovakých príležitostí si niektorí z nás nevedia predstaviť bez ohňostroja či

iných druhov zábavnej pyrotechniky. Treba však pripomenúť, že zákon povoľuje takéto spestrenia osláv iba počas 31. decembra a 1. januára. Ak ho chcete použiť inokedy, musíte o povolenie požiadať mesto. Zákonodarcovia tak reagovali na sťažnosti samospráv, že nekontrolovateľné (najmä nočné) používanie zábavnej pyrotechniky nielenže ruší iných obyvateľov, ale aj ohrozuje ich majetok.

Ide najmä o pyrotechniku v kategóriách F2 a F3, ktorá sa používa vonku buď v obmedzených priestoroch, alebo na veľkých tvorených priestranstvách. V prípade týchto kategórií hladina hluku nie je nebezpečná, ale obťažuje okolie. Posledná kategória, F4, je určená len do rúk odborne spôsobilých osôb, ktoré môžu s pyrotechnikou manipulovať.

Ak by ste teda chceli svojim blízkym urobiť ohňostrojom radosť aj v iné dni ako na Silvestra či Nový rok, nezabudnite o to požiadať na mestskom úrade, ktorý vám v prípade súhlasu na to vydá povolenie. V žiadosti treba uviesť meno, priezvisko, adresu, miesto, dátum a čas použitia pyrotechniky a jej druh.

(jh)

PODVODNÍCI ALEBO ZVLÁŠTNE KONANIE VODIČOV?

Do redakcie sme dostali aj podnet od nášho čitateľa Miloša, ktorý uverejnil aj na sociálnej sieti jeho upozornenie. Dotýka sa zrej-

me viacerých úsekov ciest, ale práve tento sa odohral v katastri nášho mesta. „Dnes cestou z práce z Hlohovca sa mi stala nepríjemná situácia. Ako vychádzate autom z Leopoldova smer Madunice na známej ceste tvaru ypsilon, ma tesne pred vjazdom do tejto ypsilonky náhle predbehlo vozidlo. Ďalšie vozidlo zľava išlo súbežne so mnou avšak do protismeru. Snažilo sa ma vyblokovat' z cesty na kraj k odpočívadlu, kde je štrkové rozšírenie cesty na zastavenie. Čiže sa nedalo ísť dopredu a ani predbehnúť a fahali ma na kraj v rýchlosti asi 80 – 90 km za hodinu. Všetko sa to odohralo dosť rýchlo, a zjavne majú títo páni celý manéver natrénovaný. Našťastie som prudko zabrzdil, a už keď som bol skoro na štrku, predbehol som ich. Vozidlo, ktoré ma tlačilo na okraj bola stará Dacia. Tie tuším u nás už ani nejazdia. Postrehol som osádku vozidla, šofér má okuliare zrkadlovky a obe autá boli ako zo šrotu. Chcel by som upozorniť, že nemuselo to dopadnúť takto dobre. Ak vás náhodou odstaví, odporúčam nevychádzať z auta. Predpokladám, že aj keď príde k drobnému poškodeniu auta, budú sa chcieť s vami dohodnúť o finančnom vyrovnaní, alebo vás rovno okradnú,“ píše Miloš. Ako ďalej čitateľ pripomenul, so svojou skúsenosťou sa podelil aj s policajtmí. Hovorkyňa KR PZ v Trnave nás informovala, že polícia prijala informáciu o takomto konaní, zároveň boli o ňom informované aj policajné hliadky zo susedných obvodných oddelení. „V prípade takejto skúsenosti odporúčame nahlásiť to na linku 158 a pokúsiť sa zapamätať si evidenčné číslo vozidla,“ pripomenula M. Kredatusová.

(maju)

ČIERNA KRONIKA

POLÍCIA A ŽELEZNICE OPÄŤ UPOZORŇUJÚ NA OSTRÁŽITOSŤ
Železnice v posledných mesiacoch opäť zaznamenali niekoľko tragických prípadov sú-

visiacich s jej prevádzkou. V tejto súvislosti opäť upozorňujú na bezpečné správanie sa na železničnej stanici v Leopoldove, na používanie podchodov a dodržiavanie predpisov. Platí to nielen priamo v stanici, ale aj pri prechádzaní cez koľaje napríklad na Kopaniciach. Denne sledujeme cestujúcich Leopoldovčanov utekajúcich na stanici priamo cez nástupištia krížom cez koľaje. Mnohí z nich si ani neuvedomujú, že napríklad IC rýchlik, ktorý v Leopoldove nezastavuje, nemá dôvod ani spomaliť a jeho priblíženie je otázkou veľmi krátkeho času, ktorý niekedy ani nemusíme spozorovať. Povedzme si teraz o dvoch tragických prípadoch z posledného obdobia. Koncom novembra vlak REX o 19:45 zrazil a usmrtil v medzistaničnom úseku Hlohovec – Leopoldov muža, ktorý sa pohyboval priamo v koľajisku. Doprava v tomto úseku musela byť prerušená až takmer do 22. hodiny, pričom boli zmeškané štyri osobné vlaky spolu 231 minút, a jeden nákladný vlak 121 minút.

Druhý tragický prípad sa stal priamo v železničnej stanici. V pondelok 2. decembra krátko po deviatej večer odchádzal zo stanice od nástupištia č. 2 rýchlik smerom do Bratislavy. Hneď po jeho odchode upozornil výpravcu neznámy cestujúci, že stál na treťom nástupišti a videl, že na vozni v súprave vlaku z opačnej strany sa drží neznámy muž. Výpravca okamžite zabezpečil zastavenie vlaku rádiostanicou, pričom súprava zastavila ešte v obvode stanice. Ako nás informoval hovorca Železníc SR: „Smerom k súprave vlaku bol vyslaný zamestnanec ŽSR, ktorý počas chôdze našiel v koľajisku civilnú osobu – muža s devastáčnymi zraneniami, nezlučiteľnými so životom. O udalosti bol následne vyrozumený Integrovaný záchranný zbor. Vlak bol následkom udalosti zmeškaný 192 minút. Zmeškané boli štyri vlaky osobnej dopravy spolu v rozsahu 200 minút a v úseku Leopoldov – Veľké Kosťolany bola čiastočne prerušená doprava do 00:14 hod. nasledujúceho dňa,“ informoval Michal Lukáč.

(maju)

TRAGICKÝ 13. NOVEMBER

Dátum 13. november 2019 sa zapíše zrejme do dejín ako najčernejší deň roka. V ten deň sa stala za Nitrou tragická nehoda prímestského autobusu s niekoľkými obetami, niekoľko nehôd sa stalo na železničných prieciestach s tragickými následkami a polícia zaznamenala aj viacero samovrážd. Pochmúrne počasie so silným dažďom zrejme vplývalo práve na dopravné nehody. Jedna sa stala aj na križovatke medzi Hlohovcom a Leopoldovom. Podvečer tam prišla o život na priechode pre chodcov 62-ročná žena. Ako informovala Martina Kredatusová z KR PZ Trnava, vodič auta Peugeot Boxer jazdil v smere od Hlohovca na Trakovice. Na priechode pre chodcov na rázcestí s čerpacou stanicou došlo k zrážke s chodkyňou. „Žena z Leopoldova utrpela v dôsledku zrážky s autom zranenia, ktorým na mieste podľahla. Dychovou skúškou nebolo vodičovi zistené požitie alkoholu. Presné príčiny a okolnosti nehody polícia vyšetroje a hľadáme svedkov. Ak ste nehodu videli, prihláste sa, pomôžete nám pri jej objasnení. Môžete to urobiť prostredníctvom linky 158 alebo nám napíšte do súkromnej správy na našej facebookovej stránke,“ pripomína Martina Kredatusová. Aj preto polícia vyzýva vodičov: Venujte sa plne vedeniu vozidla, sledujte situáciu v cestnej premávke. Pred priechodom pre chodcov zvýšte opatrnosť, spomalte a presvedčte sa, že po ňom neprechádza žiaden chodec. Dôležité je byť opatrný aj pre chodcov. „Vyzývame aj chodcov: vstupujte na cestu len vtedy, keď je to pre vás bezpečné s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť prichádzajúcich áut. Pri stretnutí s autom ťaháte za kratší koniec. Budte viditeľní, noste reflexné prvky, aby vás vodiči mohli včas spozorovať. K bezpečnosti na cestách môže prispieť každý z nás, preto sa správajme tak, aby sme domov prišli živí a zdraví,“ pripomína M. Kredatusová.

(maju)

Vyhlásenie konania voľby hlavného kontrolóra mesta Leopoldov

V zmysle § 18a zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov a na základe uznesenia MZ č. C/13/2019/4 zo dňa 09. 12. 2019, Mestské zastupiteľstvo mesta Leopoldov vyhlasuje deň konania voľby hlavného kontrolóra mesta Leopoldov na deň 27. 01. 2020.

Kvalifikačné predpoklady: ukončené minimálne úplné stredné vzdelanie.

Ďalšie požiadavky: prax v kontrolnej činnosti vítaná, občianska a morálna bezúhonnosť.

Kandidát na funkciu hlavného kontrolóra musí odovzdať písomnú prihlášku najneskôr dňa **10. 01. 2019 do 12:00 hod.** na podateľni Mestského úradu v Leopoldove s označením obálky: „**Voľby hlavného kontrolóra – neotvárať!**“

Náležitosti prihlášky: výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace, doklad o vzdelaní, profesijný životopis, súhlas so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Leopoldov 16. 12. 2019

Mgr. Terézia Kavuliaková
primátorka mesta

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Marián Miklaš**

Čierny: **Emanuel Mičiak**

Turnaj: MMSR seniorov (65+)

Miesto: Tatranské Matliare (1. 6. 2019, 9. kolo)

Anglická hra (A04)

1.f3 g6 2.c4 Sg7 3.g3 e5 4.Jc3 Jc6 5.Sg2 Jf6 6.0-0 0-0 7.d4 e:d4 8.J:d4 J:d4 (8. - Ve8 9.e3 Je5 10.b3 c5 11.Jde2 d6 12.Sb2 Db6 13.Dd2 Sh3 14.f3 S:g2 15.K:g2 Vad1 16.e4 Da5 +/=) **9.D:d4 Ve8** (9. - d6 10.Dh4 De7 11.Sg5 De5 12.Vad1 a6 13.Vd3 Jd7 14.Ve3 Dd4 15.Jd5 c6 16.Jc7 Vb8 17.Se7 D:h4 18.g:h4 Se5 19.h5 d5 20.S:f8 K:f8 21.V:e5 J:e5 22.c:d5 g:h5 23.Vd1 Sg4 24.f3 Sd7 25.f4 Jg6 26.e3 Sg4 27.Vd3 c:d5 28.Kf2 Vc8 29.Vc3 Vd8 30.S:d5 Je7 31.e4 J:d5 32.J:d5 f5 33.Ke3 f:e4 34.Jf6 h6 35.J:e4 Vd1 36.Vb3 b5 +/=) **10.Dh4 Jh5** [10. - Ve5 11.Sf3 d6 12.Sg5 c6 13.Vfd1 Sf5 14.Vd2 De7 15.Vad1 Vd8 16.h3 h6 17.S:h6 Je4 18.D:e7 V:e7 19.J:e4 S:h6 20.V:d6 V:d6 21.J:d6 S:h3 22.g4 f5 23.g:f5 S:f5 24.e3 +/-, 11.Sg5 h6 12.S:f6 (12.S:h6? Vh5 13.S:g7 V:h4 14.S:f6 D:f6 15.g:h4 D:h4 16.b3

Df6 =/+ 12. - D:f6 13.D:f6 S:f6 14.Vad1 d6 15.Vd2 Vb8 16.e3 Sf5 17.b3 a6 18.Jd5 =/+
11.D:d8 V:d8 12.Vd1 S:c3?! (12. - d6 13.Jd5 Vd7 14.e4 Jf6 15.Sh3 J:d5 16.S:d7 Jc3 17.b:c3
S:d7 18.f3 f5 19.e:f5 S:f5 20.Se3 S:c3 +/-) 13.b:c3 Ve8 14.Se3 (Pozri diagram!) Jg7? (14. -
Jf6! 15.c5 Je4 16.Vd3 (16.c4 b6 17.Vab1 b:c5 18.S:c5 Sa6 19.S:e4 V:e4 20.V:d7 V:e2 21.V-
c1 V:a2 22.V:c7 Vc8 23.V:c8+ S:c8 24.Sd4 Sd7 =) 16. - b6 17.Sf4 c6 18.Ve3 Jf5 19.f3 Jf6
20.V:e8+ Je8 21.Se3 b5 22.Vd1 Kf7 23.Sd4 a5 24.f4 b4 25.e4 Jg7 26.e:f5 J:f5 27.Se5 Je3
28.Vd3 J:g2 29.K:g2 Va7 30.Vd6 Sa6 31.c:b4 a:b4 32.Vd4 Sb5 33.V:b4 V:a2+ 34.Vb2
V:b2+ 35.S:b2 Ke6 36.Se5 Kd5 37.Sd6 =, 15.Sd4 Je4 16.f3 Jg5 17.e4 d6 18.c5 d:c5 19.S:c5
Sh3 20.S:h3 J:h3+ 21.Kg2 Jg5 22.Vd7 Je6 23.Se3 Vad8 24.Vad1 V:d7 25.V:d7 b6 =) 15.Sf3
Jf5 16.Sf4 d6 17.c5 Vb8 (17. - d:c5 18.S:c7 Jg7 19.Sd6 Je6 20.h4 a5 21.Vab1 Va6 22.e3
(22.S:b7? S:b7 23.V:b7 Vd8 24.Vb5 a4 25.Kf1 Va:d6 26.V:d6 V:d6 27.Ke1 Va6 -+) 22. - c4
23.Sa3 Vd8 24.V:d8+ J:d8 25.Se7 Jc6 26.Sf6 a4 27.Vd1 Sf5 28.S:c6 Sd3 29.Se4 V:f6
30.S:d3 c:d3 31.V:d3 Vc6 32.e4 Kf8 33.Kg2 h5 34.f4 Ke7 35.Kf3 Ke6 +/-, 28.Vd6 Va8
29.S:c6 (29.Sd5! Ve8 30.S:c4 Se6 31.Sd5 S:d5 32.V:d5 Ve6 +/-) 29. - b:c6 30.V:c6 a3
31.V:c4 Sb1 32.Vb4 Sa2 33.c4 Kf8 34.f3 Ke8 35.Kf2 Kd7 36.Ke2 Va6 37.Sd4 +/-; 17. - h6
18.h4 g5 19.h:g5 h:g5 20.S:g5 d:c5 21.Vd5 Jd6 22.Sf4 Je4 23.S:c7 f5 24.a4 J:c3 25.V:c5
J:e2+ 26.Kg2 Jd4 27.Sd5+ Se6 28.S:b7 Jb3 29.Ve5 J:a1 30.S:a8 Kf7 31.Sd5 Kf6 +/-) 18.e4
Jg7 19.c:d6 c:d6 20.S:d6 Va8 21.e5 Je6 22.Vab1 Jd8 23.Ve1 Jc6 24.Sd5 Jd8 25.c4 Se6
26.f4 Sf5 27.Vbc1 Se6 28.Vb1 Sf5 29.Vb2 Se6 30.S:e6 V:e6 31.c5 f6 32.Kf2 b6 33.e:f6
V:e1 34.K:e1 Kf7 35.Se5 b:c5 36.Vd2 Kg8 37.Vd7 Jf7 38.Vc7 1:0

Viacročným obyvateľom Leopoldova bol šachista RNDr. Marián Miklaš. Narodil sa presne na Silvestra (* 31. 12. 1954 v Handlovej). Súťažne začal hrať šach za Baník Prievidzu. Vyštudoval teoretickú kybernetiku na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a pracoval ako programátor či databázový administrátor. Šach ho naučil hrať jeho otec, keď mal asi sedem rokov. Tejto logickej hre sa začal intenzívnejšie venovať až počas gymnaziálnych štúdií. Rád premýšľa, analyzuje i rieši šachové problémy. Odporúča zaradiť šach do škôl ako nepovinný predmet a tiež ho aj popularizovať formou šachových rubrik v novinách i časopisoch. Ako dôchodca sa kráľovskej hre venuje asi dve hodiny denne a tiež sa zúčastňuje na jarných i jesenných turnajoch v Tatrách alebo hrá ligovú súťaž. Po odsťahovaní sa z Trnavy a asi 10-ročnom pobyte v Leopoldove, kde má aj naďalej svoje prechodné bydlisko i priateľov, nakoniec „zakotvil“ v Banskej Bystrici, kde si našiel svoju druhú manželku Martu.

Ako ukážku jeho šachového majstrovstva sme uverejnili partiu z posledného kola Medzinárodných majstrovstiev Slovenskej republiky seniorov v kategórii nad 65 rokov, ktoré sa konali od 26. 5. do 1.6. 2019 v Tatranských Matliaroch, kde obsadil peknú 10. priečku so šiestimi bodmi (+5 - 2 = 2). V známej pozícii Anglickej hry, ktorú uviedol do praxe v druhej polovici 19. storočia anglický šachový majster Howard Staunton, vykonal čierny pozíciu chybu vo svojom 14. tahu, ktorá bola s najväčšou pravdepodobnosťou aj príčinou jeho prehry. Biely využil po výmene dám v koncovke silu dvojice svojich streľcov. Po 7. - d6 8.d:e5 J:e5 9.J:e5 d:e5 10.Sg5 D:d1 11.Va:d1 c6 12.b3 h6 13.Se3 Ve8 14.Vd6 Se6 15.Vd2 Sf8 16.Je4 J:e4 17.S:e4 g5 18.Sf3 Sb4 19.Vdd1 Kg7 20.h4 g:h4 21.g:h4 Se7 22.h5 Sh3 23.Sg2 Sg4 24.Sf3 S:f3 25.e:f3 Ved8 26.f4 e4 27.Vd4 V:d4 28.S:d4+ Kh7 29.f3 Vd8 30.S:a7 Vg8+ = (8.d5 Je7 9.c5 Sf5 10.Db3 b6 11.c:d6 c:d6 12.Sg5 Dd7 13.Vac1 Vac8 14.S:f6 S:f6 15.Vfd1 Sg7 16.e4 Sg4 17.Db5 Sh6 =/+) by prešla hra do Kráľovskej indickej obrany. Takýto prechod z jednej hry do inej nie je v šachu žiadnou zvláštnosťou.

Pri príležitosti životného jubilea želáme Mariánovi pevné zdravie, rodinnú pohodu a veľa úspechov na šachových turnajoch!

(GK)

Šachové okienko

„Šach je úžasný v tom, že jeho pravidlá sú jednoduché, ale pritom je nesmierne zložitý a komplexný. Ako každá hra umožňuje prejavit hlavne súťaživosť, ale dá sa v nej nájsť aj krása, uplatniť tvorivosť, fantáziu alebo takmer vedecký výskum.“ Takýmto spôsobom charakterizuje kráľovskú hru inžinier architekt **Marek Kolčák** (* 28. 12. 1959) z Bratislavy, ktorého môžeme označiť za všestranného šachistu, lebo sa vo svojom voľnom čase venuje všetkým trom odvetviám tejto náročnej logickej hry: praktickej aj korešpondenčnej hre i kompozičnému šachu. Sám o sebe pre našu šachovú rubriku prezradil: *„Nič šachové mi nie je cudzie. Začínal som ako každý partiami so spolužiakmi, bratom alebo rodičmi, vyskúšal som si aj hru naslepo. Neskôr som objavil kompozičný šach, začal som riešiť šachové skladby. Prirodzene som sa dostal aj k prvým pokusom zložiť šachovú úlohu. Skladanie je časovo veľmi náročný proces, takže sa mu venujem iba príležitostne. Pocit zo zloženia peknej šachovej dvojťažky, trojťažky, štúdie alebo pomocného matu je podobný, ako keď sa mi podarí projekt pekného domu. Posledným odvetvím, ktorému som sa začal venovať, je korešpondenčný šach. Začínal som v období, keď sa ešte počítače nepoužívali a rozhodovala šachová erudícia a ochota venovať partii pri analýze veľké množstvo času.“*

Po narodení v Prahe od troch rokov býval s rodičmi, bratom Michalom a sestrou Karinou na Orave v D. Kubíne a od r. 1978 v Bratislave. Šach ho naučila hrať jeho mama, keď mal asi osem rokov. Je vedúcim šachového krúžku na základnej škole v Bratislave. Vychoval spolu s manželkou Martou tri deti, teraz už dospelé osoby, ktoré síce vedia hrať šach, ale nestal sa ich životnou záľubou. Korešpondenčný šach hral aj napriek prenikaniu šachových programov a výpočtovej techniky do tohto odvetvia kráľovskej hry až do roku 2014. Korešpondenčnú kariéru ukončil pre veľkú časovú náročnosť a stratu motivácie. V praktickom šachu má titul FM (FIDE majster), v r. 1989 sa stal majstrom Bratislavy a na majstrovstvách Slovenska na Zemplínskej šírave bol piaty. V korešpondenčnom šachu dosiahol veľmajstrovský titul. Pravidelne reprezentoval Slovensko v súťažiach družstiev. Zvítazil na 9. majstrovstvách Slovenska v korešpondenčnom šachu (hralo sa v rokoch 1989 a 1990) a 5. majstrovstvách Slovenska družstiev spolu s M. Maláčom a D. Povchaničom (Slovan Bratislava) v rokoch 2002 a 2003. Na 59. majstrovstvách Európy (hrané v r. 1996 až 2002) získal bronzovú medailu. Za svoj najväčší úspech považuje zlato zo 7. majstrovstiev Európy družstiev. Slovensko vyhralo kontinentálny šampionát osemčlenných družstiev v rokoch 2008 až 2011. Jeho najobľúbenejšie odvetvie šachu je riešenie šachových skladieb. Majstrovstvá sveta v riešení sa usporadúvajú od r. 1977. Zúčastnil sa zatiaľ na 32 ročníkoch. Najlepšie skončil na 11. mieste roku 2000 v Pule (Chorvátsko) a r. 2006 vo Wageningene (Holandsko). Od r. 2005 sa uskutočňujú aj ME. Jeho najlepší výsledok je 12. miesto v ukrajinskom Kyjeve v r. 2012. Deväťkrát bol majstrom Slovenska, dvakrát majstrom Československa (1988 a 1990), trikrát sa mu podarilo vyhrať medzinárodné majstrovstvá Českej republiky (1995, 2002 a 2008) a raz medzinárodné majstrovstvá Maďarska. V riešení dosiahol titul medzinárodného majstra. Navrhol v spolupráci s Markom Klasincom zo Slovinska rating pre riešiteľov, ktorý od r. 2002 oficiálne používa WFCC (Svetová federácia kompozičného šachu). Na kongrese WFCC vo Vilniuse 2019 bol zmenený spôsob výpočtu ratingu podľa návrhu iného slovenského šachistu Tomáša Peitla. Skladanie šachových skladieb je jediným šachovým odvetvím, v ktorom nemá žiadny titul. Zatiaľ sa mu podarilo umiestniť iba dve úlohy do Albumu FIDE (výber najlepších skladieb za trojročné obdobie).

Aké sú jeho ďalšie šachové plány?

„Chcem sa venovať doteraz zanedbávanému skladaniu šachových skladieb a, samozrejme, riešiť. Dúfam, že si nájdem čas aj na nastupujúcu generáciu, aby som svojou náklonnosťou k šachu „nakazil“ čo najviac mladých ľudí.“

Je to pekný cieľ. Dúfajme, že sa mu aj splní hlavne po odchode do starobného dôchodku. Pri príležitosti významného životného jubilea želáme Markovi Kolčákovi do ďalších rokov života pevné zdravie, rodinnú pohodu a veľa úspechov na šachovom poli!

Z jeho nie veľmi rozsiahlej šachovej tvorby sme vybrali dvojťažku, ktorá okrem riešenia obsahuje aj zvodnosť 1.Dh7? s vyvrátením 1. - S:f3! V pozícii zobrazenej na diagrame začne biely a dá mat 2. ťahom!

Markove šachové majstrovstvo si ukážeme na miniatúrnej korešpondenčnej partii, ktorá sa hrala v priateľskom stretnutí so Švédskom r. 2002,

kde vyhral na tretej šachovnici vo francúzskej obrane (C03) s bielymi figúrami proti S. Andéerovi (rating nášho reprezentanta mal vtedy hodnotu 2540 a Švéda 2418 bodov):

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jd2 Se7 4.Sd3 c5 5.d:c5 Jf6 6.De2 Jc6 7.Jgf3 S:c5 8.0-0 0-0 9.e5 Jd7 10.Jb3 Se7 11.c4 d:c4 12.S:c4 Jb6 13.Vd1 Jd5 14.Sd3 Sd7 15.De4 f5 16.e:f6 J:f6 17.- De2 De8 18.Sg5 Jb4? 19.Sc4 Jbd5 20.Jbd4 Sd6 21.S:f6 V:f6 22.Jg5 Vh6 23.g3 Kh8 24.J-f5 e:f5 25.V:d5 b5 26.V:f5 1:0 (Čierny mohol ešte v márnom boji pokračovať ďalej napr.: 26. - b:c4 27.Jf7+ Kg8 28.J:h6+ g:h6 29.D:c4+ Se6 30.Dg4+ Dg6 31.D:g6+ h:g6 32.Vf6 +, 30. - Kh8 31.Ve1 Dd7 32.V:e6 D:e6 33.Vf8+ S:f8 34.D:e6 +- alebo 26. - g6 27.Jf7+ Kg7 28.Dd2 S:f5 29.D:h6+ Kf6 30.Dh4+ Kg7 31.Dd4+ Se5 32.J:e5 b:c4 33.Jg4+ Kf8 34.Dh8+ Ke7 35.Ve1+ Se6 36.V:e6+ K:e6 37.De5+ Kf7 38.Df6+ Kg8 39.Jh6 mat). Už v strednej hre mal hrať Švéd 18. - Jd5! 19.De4 g6 20.S:e7 D:e7 21.Vac1 Vf4 22.De2 Vaf8 s malou výhodou bieleho.

Riešenie dvojťažky pošlite na e-adresu casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 5. februára 2020. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 47 bol vyžrebovaný Imrich Bandžuch zo Spišskej Novej Vsi. Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 47 (Mlynka): **1.h8D! t.**, 1. - Ka3 2.Va8+ Kb4 3.Db8 m, 1. - Kb1 2.Sa1 Kc1 (Kc2) 3.Db2 mat (2. - Ka2 3.Db2 mat, 2. - b2 3.D:b2 mat), 1. - b2 2.Dh7 b1D 3.Va8 mat (2. - b1J 3.Dc2 mat) s bristolským razením dráhy.

(GK)

Skladba č. 48

Marek Kolčák

2. čestné uznanie,
Pravda 22. 3. 1996

Mat 2. ťahom (11 - 5)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 33. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: december 2019

**...ak vás v živote postretne peklo,
spomeňte si na žiariace oči detí
a navštíví vás nebo...**

